

הנחיות לקבלת רישיון לעסק

מהו חוק רישוי עסקים?

חוק רישוי עסקים מטיל חובת רישוי ופיקוח על סוגים רבים של עסקים. החוק נועד להבטיח מטרות שונות אשר הוגדרו במפורט בסעיף 1 לחוק: איכות נאותה של הסביבה ומניעת מפגעים ומטרדים. מניעת סכנות לשלום הציבור והבטחה מפני שוד והתפרצות. בטיחות של הנמצאים במקום העסק או בסביבתו. מניעת סכנות של מחלות בעלי חיים ומניעת זיהום מקורות מים בחומרי הדברה, בדשנים או בתרופות. בריאות הציבור, לרבות תנאי תברואה נאותים. קיום הדינים הנוגעים לתכנון ולבניה ולשירותי כבאות.

מהו רישיון עסק?

רישיון לניהול עסק הינו אישור הניתן ע"י הרשות המקומית לבעלים של עסק מסויים, לפתיחתו ולניהולו של העסק בהתאם לדין.

למי נחוץ רישיון לניהול עסק?

צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשנ"ה – 1995 (להלן: "הצו") קובע אילו עסקים חייבים ברישיון עסק. הצו מונה 10 קבוצות של עסקים הטעונים רישוי:

בריאות, רוקחות וקוסמטיקה
דלק ואנרגיה
חקלאות ובעלי חיים
מזון
מים ופסולת
מסחר ושונות
עינוג ציבורי, נופש וספורט
רכב ותעבורה
שירותי שמירה ואבטחה
תעשייה ומלאכה

יש לבדוק במחלקת רישוי עסקים את החובה בהוצאת רישיון עסק, לפני פתיחתו. ככלל, לא מומלץ לבצע צעדים בעלי משמעות כלכלית, לרבות שינויים בעסק קיים, לפני בדיקה שניתן יהיה להוציא רישיון עסק בכתובת המבוקשת. פירוט מלא ומדויק של עסקים טעוני רישוי מופיע בצו. מומלץ לבדוק במחלקת רישוי עסקים את החובה בדבר הוצאת רישיון עסק טרם פתיחתו של העסק. עסק טעון רישוי הפועל ללא רישיון צפוי לסגירה מנהלית מיידית והגשת כתב אישום בגין ניהול עסק ללא רישיון.

שינויים בעסק

לא רק עסק חדש טעון קבלת רישיון. כל שינוי בבית עסק, כמפורט להלן, מחייב הגשת תכניות חדשות:

תוספת או צמצום שטח.
שינויים בתכנית העסק, פנימיים וחיצוניים.
תוספת או צמצום סוגי עיסוקים.
שינוי בבעלות: תוספת או יציאת שותף, העברת בעלות, הכנסת מנהל קבוע וכו'.
סגירת עסק מחייבת הודעה.

הגשת בקשה

תקנות רישוי עסקים קובעות כי לבקשת רישיון עסק יצורפו המסמכים הבאים: תוכנית עסק, תרשים הסביבה, מפה מצבית.

תכנית עסק

כל תכנית תוגש ב- 3 העתקים. התכנית תרוכז על גבי גיליון אחד (מקופל כהרמוניקה). הדף הראשון של התכנית יכלול פרטי זיהוי של העסק כדלקמן: גוש, חלקה, כתובת העסק וטלפון בעסק, שם בעל העסק, חתימתו וכתובתו, מהות העסק, מספר העובדים בעסק (גברים ונשים), שם חתימה וחותרמת של עורך התכנית, כתובת וטלפון של עורך התכנית, מס' תיק בניין.

תכנית עסק תכלול תכנית תנוחה, שני חתכים וטבלה כמפורט להלן; תכנית העסק תיערך בקנה מידה של 1:100 זולת אם דרשה רשות הרישוי, בנסיבות מיוחדות, את עריכתה בקנה מידה אחר.

תכנית התנוחה תיערך בקנה מידה של 1:50. בתכנית התנוחה יפורטו כל אלה:

החלוקה הפנימית של המקרקעין שבהם מצוי העסק ושימושי כל חלק.

מתקני סניטציה שיהיו בעסק, כגון אסלות וכיורים.

מידות שטחי העסק השונים ומידות סך כל שטחי העסק.

פתחי העסק וחלונותיו ומידותיהם, לרבות פתחי חירום ודרכי גישה לנכים לפי חוק התכנון והבנייה.

מערכת הביוב, לרבות מערכות לטיהור שפכים או להפרדת שומן וכיוצא באלה אם ישנן.

מתקני אוורור המשרתים את העסק, לרבות, מערכת מיזוג אוויר, קולטי עשן, ריח או מזהמים אחרים, אף אם הותקנו מחוץ לקירותיו החיצוניים של העסק או על גג המבנה; רשות הרישוי ונותן אישור רשאים לדרוש נתונים טכניים על מערכות כאמור.

מתקנים לאצירת אשפה ופינוייה.

ארובות

מערכות וציוד כבוי אש

מתקני ניטור וסידורים אקוסטיים, אם ישנם.

המערכות המוצעות לשרברבות, לסילוק שפכים וכיוצא באלה, וכל חלקי המבנה המיועדים להריסה, כשהם מסומנים בצבעים המקובלים כאמור בתקנה 9 לתקנות תכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התש"ל – 1970.

מיקום שני חתכים אנכים ניצבים זה לזה.

שני חתכים כמפורט להלן:

חתך אנכי דרך כל חדרי השירות וחדרי העסק, המראה את גובהם של חדרי העסק ודרכי אוורורם;

חתך נוסף הניצב לחתך כאמור בפסקה 1), המראה את גובהם של חדרי העסק ודרך אוורורם.

בטבלה יהיה פירוט שטחי העסק במטרים רבועים, לפי שימושיהם השונים והקומה שבה הם מצויים, וכן סיכום שטח העסק הכולל במטרים רבועים.

רשות הרישוי או נותני האישור רשאים לדרוש בכתב ממבקש, הגשת פרטים נוספים שייכללו בתרשים סביבה, במפה מצבית או בתכנית עסק, אם ראו צורך בכך.

רשות הרישוי או נותני האישור רשאים לדרוש ממגיש בקשה כי לתכנית עסק יצורפו חוות דעת של בעל מקצוע בעניין מסוים או מסמכים נוספים הנוגעים לעסק, אם ראו צורך בכך לשם בדיקת הבקשה.

תרשים הסביבה

יהיה בקנה מידה 1:2500. בתרשים הסביבה יצינונו: הגוש והחלקה שבהם מצוי העסק אשר יודגש בקו עבה, מספרי החלקות שבסביבת החלקה שבה מצוי, הדרכים והרחובות הגובלות עם העסק.

מפה מצבית

תיערך בקנה מידה של 1:250. במפה המצבית יצינונו:

שטח הנכס בו ינוהל העסק וגבולותיו, לרבות קירותיו החיצוניים והגדרות התוחמים אותו; גבולות העסק יסומנו בקו עבה.

מיקומו של העסק בתוך הבניין שבו הוא מצוי ומיקומו הבניין בתוך החלקה שבה הוא מצוי.

קווי צנרת לאספקת מים וביוב, לרבות צינורות ניקוז ובורות רקב או ספיגה.

מתקנים לסילוק אשפה.

מיכלי גז, דלק או חומרים מסוכנים אחרים הקשורים לעסק ותסומן הצנרת להובלתם.

מערכות לכיבוי אש.

חדרים ושטחים המשרתים את העסק שאינם צמודים לו כגון מחסן ושירותים.

מקומות חניה המשרתים את העסק, לרבות מקום לחניה תפעולית כהגדרתו בתקנות התכנון

והבניה (התקנת מקומות חניה), התשמ"ג – 1983, לצרכי השימוש בעסק.

שלבי הטיפול בבקשה לרישיון עסק

הטיפול בבקשה לרישיון עסק מחייב אישור על כך שהעסק המבוקש תואם את השימושים המותרים עפ"י היתר הבנייה בתוקף וכן את השימושים המותרים עפ"י תוכנית בניין עיר תקפה

אם יימצא כי העסק המבוקש אינו תואם לשימושים המותרים עפ"י היתר הבנייה או תכנית תקפה, הוא יוגדר כ"שימוש חורג" כמשמעו בחוק התכנון והבנייה. לאחר אישור הבקשה מבחינה הנדסית, היא תופנה ע"י מחלקת רישוי עסקים לטיפול גורמי הרישוי כפי שיפורט להלן, בהתאם לסוג העסק המבוקש. כל אחד מהגורמים השונים יערוך בדיקה בעסק וידרוש לבצע את דרישותיו. לאחר קבלת כל האישורים מגורמי הרישוי, יוצא רישיון כחוק. רשות הרישוי ונותני האישור השונים מוסמכים להתנות תנאים שיצינו ברישיון או בנספח נילוה אליו, המהווים חלק בלתי נפרד ממנו. כמו כן, רשאים גורמים אלו להוסיף תנאים במהלך זמן תוקף הרישיון בהתראה מתאימה ליישומם, ותוקפם כאילו ניתנו עם קבלת הרישיון.

אישור או דחיית בקשה למתן רישיון

כפי שפורט לעיל, חייב כל עסק לקבל את האישורים מאת הגורמים הרלוונטיים, בהתאם למהות העסק. חובה לבצע את דרישות הגורמים השונים בהקדם האפשרי ולדווח להם על ביצוע דרישותיהם, על מנת לקצר את ההליכים לקבלת הרישיון. אם אחד הגורמים נמנע מלהתיר את מתן הרישיון, תינתן על כך הודעה מאת מחלקת רישוי עסקים ו/או ישירות מאת הגורם עצמו. הודעה זו יכולה להיות סירוב למתן הרישיון ו/או התניה כלשהי. בעל עסק אשר קיבל הודעה כאמור, מתבקש לפנות למחלקת רישוי עסקים על מנת לקבל הסברים על הסיבה המעכבת את מתן הרישיון או על השינויים אותם הוא נדרש לבצע, כדי לאפשר את המשך הטיפול בבקשה.

חידוש רישיון תקופתי

תוקפו של הרישיון מצוין בגוף הרישיון. תאריך התוקף נקבע עפ"י חוק רישוי עסקים וצו רישוי עסקים, בהתאם לסוג העסק. מחלקת רישוי עסקים תפעל באופן יזום לחידוש הרישיון ע"י פנייה לגורמי הרישוי הרלוונטיים. עם קבלת אישור גורמי הרישוי, יישלח לעסק רישיון חדש עם עדכון תאריך תוקף הרישיון.

היתרים מיוחדים:

היתר להצבת שולחנות וכסאות בשטח המדרכה יינתן לבתי אוכל בלבד, בהתאם לחוק עזר להרצליה (מניעת מפגעים ושמירה על הסדר והניקיון), התש"ן – 1989. ההיתר טעון חידוש מידי שנה. בקשה להיתר תוגש בשני עותקים למחלקת רישוי עסקים. לבקשה יצורף תרשים שיוגש אף הוא בשני עותקים, בקנה מידה של 1:50. בתרשים יצינו מידות השטח, והוא יכלול את שטח חזית העסק עד לכביש – כולל מכשולים ועצמים המצויים בשטח (אם מעל המדרכה קיימת קולונדה, יש להשאיר מעבר להולכי רגל, ברוחב 2 מ' בחזית העסק). קבלת ההיתר מותנית בתשלום אגרה ע"י בעל העסק, באמצעות טופס תשלום, חתום ע"י הקופה.

היתר לסגירה עונתית

היתר להצבת פרגוד (סגירת חורף זמנית) יינתן בהתאם לחוק עזר להרצליה (מניעת מפגעים ושמירה על הסדר והנקיון), התש"ן – 1989. ההיתר הינו עונתי – לעונת החורף בלבד ולצורך חידושו יש להגיש בקשה חדשה. במקרה שחלו שינויים ממה שאושר בעונה החולפת, יש להגיש תכנית חדשה. אין להציב פרגוד ללא היתר מפורש לכך. הצבת פרגוד ללא היתר תגרור פעולת אכיפה מיידית להסרתו.

הבקשה תוגש למחלקת רישוי עסקים בשני עותקים, בצירוף תכנית מפורטת, כדלקמן:

דף נתוני העסק

תרשים הסביבה בקנ"מ 1:1250
 תרשים המגרש בקנ"מ 1:250 עם קונטור העסק, קונטור הפרגוד וכן מכשולים על מדרכה. התכנית תכלול את כל שטח המדרכה/המשטח עליו מוקם הפרגוד. תצורף ערבות בנקאית לעיריית הרצליה בסך של 10,000 ש"ח, במידה והסגירה העונתית לא תפורק תחולט הערבות. תכנית העסק והפרגוד בקנ"מ 1:100
 כל חזיתות הפרגוד בקנ"מ 1:100
 מפרט חומרים מהם בנוי הפרגוד, חיפויים וציפויי קירות

היתר לפרגוד לא יינתן ללא אישור על יציבותו ע"י הנדסאי/מהנדס/אדריכל, המוסמך לתת אישור זה. הוצאת האישור הנ"ל הנה באחריות בעל העסק. אגף הפיקוח העירוני יאכוף את חוק העזר העירוני כנגד בעלי עסקים אשר יפרו את החוק.

אירוע חד פעמי/המוני:

בקשה לאישור לקיים אירוע חד פעמי או לתקופה מוגבלת תוגש במחלקת רישוי עסקים. הבקשה תעבור סבב אישורים של כל הגורמים הנוגעים בדבר. הרשיון יינתן רק בסמוך לפתיחת האירוע, לאחר ביצוע ביקורת אחרונה עם גמר ההכנות. בשל הצורך בתיאום הדוק בין בעל העסק לגורמים המאשרים ולוח זמנים קצר, יופנה בעל העסק לתיאום ישיר עם הגורמים הנ"ל.

ואלו הם "כללי הברזל" המחייבים בעל עסק

בטרם חתימת חוזה שכירות עם בעל הנכס, יש לברר במחלקות השונות בעירייה את מעמדו ומצבו של הנכס. יש לבדוק במחלקת רישוי עסקים האם סוג העסק אותו עומדים לפתוח נחשב עפ"י הדין כ"עסק טעון רישוי". יש לבדוק באגף ההנדסה האם המבנה שבו עומדים לפתוח את העסק נחשב מבנה חוקי, כלומר, האם נבנה בהיתר כחוק, והאם לא נעשו חריגות ושינויים בלא היתר. יש לבדוק במחלקת רישוי עסקים האם שטח המבנה וגודלו מתאימים לסוג העסק המבוקש. ישנם עסקים, בעיקר בתחום המזון, כגון: פיצריות, בתי קפה, מסעדות וכיו"ב, אשר נדרש לגביהם שטח מינימלי. יש לברר האם לסוג העסק המבוקש יש דרישות מיוחדות הבאות למנוע או להקטין למינימום המותר מטרדים ומפגעים לסביבה. לדוגמא, דרישה להתקנת ארובות או מנדפים לעסקי מזון

עסק טעון רישוי הפועל ללא רישיון צפוי לסגירה מנהלית מיידית, והגשת כתב אישום בגין ניהול עסק ללא רישיון.

מחלקת רישוי עסקים - בעלי תפקידים

מנהל מחלקת רישוי עסקים:

מוטי צ'מרינסקי

דואר אלקטרוני: mottic@herzliya.muni.il

מפקח רישוי עסקים: ברנרד קנלי

מזכירת המחלקה: שוש פריאל

הנדסאי להנדסת הסביבה - תברואן עירוני: סאלח מסאלחה

תברואן עירוני: אבנר הינדי

קבלת קהל וטלפונים

כתובת: משרדי המחלקה ממוקמים באגף הפיקוח, רח' השרון 29 הרצליה.

טלפונים: 09-9500903/4, 09-9541448.

פקס: 09-9557294.

קבלת קהל: ימים, ג', ה' : 08:30 – 13:30, יום ב': 16:00 – 18:00 יום א' אין קבלת קהל